

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің "Өртті сөндіруді ұйымдастыру ережесін бекіту туралы" 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрыққа өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2024 жылғы 7 маусымдағы № 217 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2024 жылғы 11 маусымда № 34481 болып тіркелді

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Өрттерді сөндіруді ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15430 болып тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген өрттерді сөндіруді ұйымдастыру Қағидаларында:

15-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"15. Жолға шыққан кезде өрттің жойылғаны немесе оның болмауы туралы мәліметті алған жағдайда аға бастықтың, кезекші өрт сөндіру қызметі (бұдан әрі – ӨСКҚ) қызметкерінің, күштер мен құралдарды жедел басқару орталығының (бұдан әрі – КҚЖБО) кезекші диспетчерінің оралу туралы өкімі болған жағдайлардан басқа өрт сөндіру бөлімшесі шақыру орнына (өртке) келуі керек";

17-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"17. Өртке барар жолда басқа өртті байқаған жағдайда бөлімшені басқаратын басшы оны сөндіруге күштер мен құралдардың бір бөлігін бөледі (жағдайға байланысты) және тез арада КҚЖБО-ға (ББП) осы өрт, қабылданған шешім туралы хабарлайды.";

19-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"19. Бару жолында бөлімшенің аға бастығы КҚЖБО-мен (ББП) үздіксіз байланыста болады. Өрт сөндіру автокөлігінің тоқтап қалуының барлық жағдайлары туралы КҚЖБО-ға (ББП) хабарланады.";

107-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"107. 380 Вольт және одан жоғары кернеудегі электр желілері мен қондырғыларды энергия кәсіпорындарының (ұйымдар) кезекші персоналы өкілдері ажыратады, кернеуі 380 Вольттан жоғары электр қондырғыларында өрттерді сөндіру осы Қағидалардың 4-қосымшасына сәйкес белгіленген тәртіппен жазбаша рұқсатты ресімдей отырып, оларды ажырату және жерге қосу жөніндегі операцияларды орындағаннан кейін ғана кіріседі.

Желіні тоқтан ажырату мүмкіндігі болмаған жағдайларда фазалық кернеуі 220 Вольттан жоғары емес электр сымдарын кесу арқылы ажыратуға жол беріледі. Ажыратуды электр сымдары мен ток өткізетін элементтер болған жағдайда жеке құрам ӨСБ нұсқауы бойынша жүргізеді:

- өртті сөндіруге қатысушылар үшін қауіпті;

- жана өрт ошақтарының пайда болу қаупін тудыр;

- өртті сөндіру бойынша іс-қимылдарды жүргізуге кедергі келтіреді.";

113-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"113. Тұрақты орналасу орнына келгеннен соң күштер мен құралдарды 10 минуттан аспайтын уақыт аралығында әзірлікке келтіру бойынша шаралар қолданылады. Қарауылдың шығуға даярлығы КҚЖБО (ББП) хабарланады.";

143-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"143. ШБ осы Қағидалардың 137-тармағында көзделген міндеттердің орындалуын қамтамасыз ете отырып, штабтың жұмысын басқаруы керек, оның ішінде:

- ӨСБ қабылдаған шешімге сәйкес күштер мен құралдарды орналастыруы;

- өртте үздіксіз барлауды ұйымдастыру және жауынгерлік учаске бастықтарынан мәліметтер ала отырып өрттегі жағдайды зерттеуі;

- қосымша күштер мен құралдарды шақыруы, ӨСБ бұйрықтарын бөлімше басшыларына жеткізуі;

- өрттегі байланысты ұйымдастыру;

- ӨСБ барлау нәтижесін және өртті сөндірудің жүргізілуі мен жағдайын баяндауы;

- кідіртпейтін жағдайларда, кейіннен ӨСБ баяндау арқылы өздігінше шешім қабылдауды жүзеге асыруы;

- ӨСБ және штаб бұйрықтарының орындалуын бақылауы;

- келген бөлімшелерден резерв құруы;

- қаланың (объектінің) арнайы қызметтерін шақыруы, олармен өзара іс-әрекетті ұйымдастыруы;

- КҚЖБО (ББП) өрт туралы мәліметтерді беруі;

- белгіленген тәртіпте ішкі істер органының өрт сынақ зертханасымен және жедел тергеу тобымен өзара іс-қимыл ұйымдастыра отырып, өрттің туындау себебі мен оған кінәлі тұлғалар туралы мәлімет жинауды қамтамасыз етуі;

- тыл бастығы мен байланысшыларды қатыстыра отырып, жедел штабтың құжатынтарын жүргізуі;

- өртте ұзақ уақыт жұмыс істеу кезінде жеке құрамды тамақтандыру мен алмастыруды ұйымдастыруы керек.";

164-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"164. Өрт сөндіруші-байланысшы:

командирдің бұйрықтарын алып және нақтылай отырып, оларды дер кезінде бұрмалаусыз адресатқа жеткізу керек, содан кейін бастыққа қайта оралып, бұйрықтарды бергені жөнінде баяндау;

радиостанция және телефон бойынша жедел штабпен, ҚҚЖБО (ББП) тұрақты байланысты орнату және ұстау;

өзінде жылжымалы радиостанция, телефон анықтамалығы, шақыру белгілерінің тізбесі, таза парағы бар блокнот, қарындаш пен шам болуы керек.";

175-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"175. Шақыру орнына (өртке) жол жүру кезінде қарауыл бастығы (аға инженер):

қозғалыстың оңтайлы бағдарын анықтау, жүргізушінің гарнизон бастығы белгілеген қозғалыс жылдамдығы мен жол қозғалысы ережелерінің Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің Жол жүрісі қағидаларын, Көлік құралдарын пайдалануға рұқсат беру жөніндегі негізгі ережелерді, көлігі арнайы жарық және дыбыс сигналдарымен жабдықталуға және арнайы түсті-графикалық схемалар бойынша боялуға тиіс жедел және арнайы қызметтер тізбесін бекіту туралы 2023 жылғы 30 маусымдағы № 534 бұйрығына сәйкес талаптарын сақтауын қамтамасыз ету (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33003 болып тіркелген);

өрт сөндірудің жедел құжаттамасымен (жедел жоспарлар, карточкалар, су көздерінің планшеттерімен және т.б.) танысу;

радиостанция арқылы өрт орнынан ҚҚЖБО (ББП) ақпаратын үнемі тыңдау;

жолда тоқтаған кезде осы Қағидалардың 19-тармағын басшылыққа алу керек.";

207, 208 және 209-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"207. Өрт ғимараттың қай қабатынан шыққанына қарамастан барлау-құтқару тобының бірінші кезектегі негізгі мақсаты адамдарға қауіп төну шамасын анықтау. Бұл ретте айрықша назар жанып жатқан және жоғары орналасқан қабаттардағы бөлмелерге назар аудару керек.

Адамдарды өрт кезінде эвакуациялау және авариялық-құтқару жұмыстары өрт кезінде жағдайды, күштер мен құралдардың болуын ескере отырып жүргізеді.

Авариялық-құтқару жұмыстары адамдарға қауіп төнген жағдайда дереу жүргізіледі.

Жолдары жабылып жанып жатқан ғимараттың қабаттарында қалған адамдардың Эвакуация жай-күй үшін шаралар қабылдайды (жанып жатқан үй-жайда (ғимаратта) адамдар мемлекеттік өртке қарсы қызмет бөлімшелерінің болуын, олардың іс-қимылдарын көретіндей жарық сигналдары қосылған өрт және авариялық-құтқару автомобильдерін орналастыру, ал оларға жүгіну үшін дүрбелеңнің алдын алу үшін дауыс зорайтқыш қондырғылар, ішкі ескерту жүйесі және ескерту құралдары (адамдардың кез- келген қабаттың терезелерінен секіру, арқанмен түсу, жанып жатқан бөлмеден өту әрекеттері, түтінді дәліздер мен баспалдақ торлары).

Авариялық-құтқару жұмыстары кезінде ӨСЖ ҚҚЖБО-мен үнемі байланыста болуға керек.

208. ӨСЖ барлау жүгізу кезінде негізгі тапсырмаларды орындаудан басқа:

адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретінін, олардың орналасқан жерін және ғимаратта қалғандардың санын нақтылау;

өрт болған жерден төмен немесе жоғары орналасқан қабаттарға түтінденбеген саты торлары мен ғимараттың үстіне түтін бармайтын аралас бөлмелерге, балкондар, лоджиялар және сол сияқтылар арқылы басқа жаққа бағыттаудың қысқа жолдарын анықтау;

ішкі өртке қарсы су құбырының өрт су сорғылары іске қосылғандығын және тұрақты өрт сөндіру түтінді сейілту және температураны түсіру құралдарын пайдалану;

ескерту, түтінге қарсы қорғаныс, эвакуацияны басқару жүйесі жұмыс істеп тұрғанын және оның жұмысының тиімділігін анықтау;

саты торларының, балкондардың, өрт сөндіру автокөтергіштерінің, автосатылардың, құтқару құралдарын пайдалану;

жақын маңдағы су көздерін, ішкі өртке қарсы су құбырының жұмысқа қабілеттілігін, құрғақ құбырларды пайдалану.

209. Биік ғимараттағы өртті сөндіру кезінде ӨСЖ:

өртте жедел штаб құру;

адамдарға төнген қауіптің шамасын, оларды құтқарудың жолдары мен тәсілдерін анықтау;

адамдарды құтқаруда бірінші кезекте түтінденбеген саты торларымен жүргізуге автомобильдер мен өрт сөндіру қол сатыларын, автокөтергіштер мен басқа да құтқару құралдарын пайдалану;

ГТҚҚ бөлімшелерінен құтқару-іздістіру топтарын құру;

өрт орнында аса қысқа мерзімде автосатылар мен автокөтергіштердің керек санын, ГТҚҚ бөлімшелерін, күштер мен құралдардың қорын шоғырландыру;

ғимаратта қалған адамдар арасында дүрбелеңнің алдын алу үшін ескерту жүйесін (ішкі ескерту жүйесі, сигнал-дауыс зорайтқыш құрылғы, дауыс зорайтқыш сөйлесу құрылғысы және плакаттар) пайдалана отырып шаралар қабылдау;

су (көбік) беру үшін бірінші кезекте ішкі өрт сөндіру құралдары мен құрғақ құбырларды біруақытта жылжымалы құралдарды өрістете отырып пайдалану;

жеке құрамды және ӨТЖ қабаттарға көтеруді саты торлары, автокөтергіш, вертолеттердің көмегі арқылы жүзеге асыру;

жеке құрамды және өрт сөндіру автокөліктерін құлаған шынылар мен басқа заттардан сақтау жөніндегі шараларды қолдану;

жеңқұбыр жолдарының жұмысын бақылау үшін тік жүргізілген бір жеңқұбыр жолына бір бекет есебінен резервті жеңқұбыр бар бекеттер қою керек;

тәуліктің қараңғы уақытында авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу орындарын жарықтандыру.";

мынадай мазмұндағы 209-1-тармақпен толықтырылсын:

"209-1. Биіктікте жұмыс істеу кезінде сақтандыру құрылғылары қолданылады, сондай-ақ мынадай қауіпсіздік шаралары сақталады:

автосатыда жұмыс істейтін өртке қарсы қызмет қызметкерлері (автоөтергіште) карабинмен сатыға (бесікке) бекітілгеннен кейін ғана жұмыс істеуге жол беріледі;

шатырда жұмыс істейтін өртке қарсы қызмет қызметкерлері құтқару арқанымен ғимараттың берік, сенімді орнатылған құрылымына бекітілуі керек;

магистральмен биіктікте және жабындарда жұмысты кемінде екі адам жүзеге асыруы керек;

тік жең сызығы бір жеңге кемінде бір кідіріс есебінен жең кідірістерімен бекітіледі, көтеру биіктігі 30 метрден асқанда – бір жеңге 2 кідіріс.

Өртке қарсы қызмет қызметкерлерінің салбырап тұрған жабындарда және жану белгілері бар жабын учаскелерінде болуына рұқсат етілмейді.

Өрт сөндіргіш затты беруді тоқтатқаннан кейін өрт оқпанын бақылаусыз қалдыруға жол берілмейді.

Жүргізушілерге жұмыс кезінде ӨСЖ және лауазымды адамдардың бұйрығынсыз көлік құралдарын, мотопомпаларды жылжытуға, автосатырлар мен автокөтергіштердің қандай да бір ауыстыруларын жүргізуге, сондай-ақ өрттің қауіпті факторларының әсеріне тікелей қауіп төндіретін жағдайларды қоспағанда, көлік құралдарын, мотопомпалар мен жұмыс істеп тұрған сорғыларды қадағалаусыз қалдыруға рұқсат етілмейді.";

230-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"230. Атом электр станциялары объектілеріндегі өртті сөндіру кезінде ӨСЖ:

сөндіруді осы Қағидалардың 226, 230-тармақтарының талаптарына сәйкес ұйымдастыру;

радиациясы жоғары деңгейдегі аймақта немесе үй-жайда өрт сөндіру бойынша оқшау учаскелер құру;

радиациясы жоғары аймақтарда істейтін бөлімшелермен және буындармен тұрақты байланыс орнату және ұстау, жұмыс орындау тәртібі туралы нұсқаулар беру".

291-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"291. Өрт орнына баратын жолда КҚЖБО (ББП) арқылы станция диспетчерінен:

жанған жылжымалы құрамның тұрған орнын, оған жолдың және кіреберіс жолдардың бар-жоғын;

көрші вагондарды, поездарды ажыратуға және эвакуациялауға қабылданған шараларды;

өрт орнының үстіндегі электр түйіспе сымдарының тоқтан ажыратылғанын;

қалдық кернеуді алу үшін бригаданың және маневр локомотивінің жіберілгендігін;

өрт орнына өрт және жөндеу-қалпына келтіру поездарының жіберілген уақытын нақтылауы керек.";

8-тарау мынадай мазмұндағы 5-1 және 5-2 – параграфпен толықтырылсын:

"Параграф 5-1. Электр автобустарындағы өрттерді сөндіру

306-1. Электр автобустарындағы өрттің дамуы салонның тез және қатты түтініне, есікті ашу механизмінің ажыратылуына, өрттің тез таралуына және жолаушылар арасында дүрбелеңмен сипатталады.

Электробустың өрт қаупі конденсатордың жанғыш элементтерінің, электробус салонының пластикалық элементтерінің және электр өткізгіштердің орамасының болуына байланысты.

Электр автобустарындағы өрттердің тән ерекшеліктері:

- 1) электр автобусындағы адамдардың денсаулығына дүрбелең туындауға байланысты қауіптің болуы;
- 2) салон ішінде және көрші көліктерге өрттің тез таралу ықтималдығы;
- 3) электр автобусына кіреберістер мен кіреберістердің шектелуі, жеңдік желілерді төсеудегі күрделілік;
- 4) су көздерінің қашықтығы;
- 5) жоғары вольтты жабдықтар мен электр желілерінің болуы (электр автобусының зарядтау станциясында).

306-2. Өрт болған жерге барған кезде ӨСЖ КҚЖБО диспетчерлері арқылы нақтылауы керек:

- 1) жанып жатқан электр автобусының орналасқан жері (жүру маршрут жолы бойынша, зарядтау станциясында), оған жолдар мен кіреберістердің болуы;
- 2) жолаушылар мен жүргізушіні эвакуациялау бойынша қабылданған шаралар, олардың жай-күйі (эвакуацияланған, бұғатталған);
- 3) электр желілерінің энергетикалық кәсіпорындардың (ұйымның) кезекші перосналының келу және кернеуді ажырату уақыты туралы ақпарат (зарядтау станциясында электр автобусы өртенген жағдайда).

306-3. Өрт орнына келгеннен кейін ӨСЖ көлік құралының электр жабдығын ажыратуына/ажырату көз жеткізу керек (негізгі ажыратқыштың ауыстырып-қосқышының орнын көзбен бағалау, "Off" жағдайына ауыстыру).

Өртті жою бойынша шаралар қабылданғанға дейін электр автобусының жолаушыларын эвакуациялау жүзеге асырылады. Сөндіруге жолаушылар толық эвакуацияланғаннан кейін кіріседі.

306-4. ӨСЖ электр автобустарында өртті сөндіру кезінде:

- 1) адамдардың бар-жоғын және жай-күйін анықтау, оларды эвакуациялау жөнінде шаралар қабылдау;
- 2) байланыс электр желілері өтетін ауданда сөндіру басталғанға дейін 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша (оның ішінде зарядтау станциясында жанған кезде) белгіленген тәртіппен ресімделген жазбаша рұқсатты энергия кәсіпорындарының (ұйымның) кезекші персоналынан алуға;
- 3) қауіпсіздік мақсатында өрт болған жерді қоршау;

4) жеке құрамды электр тогының соғуынан қорғау шараларын қабылдау;

5) электр автобусын электрмен жабдықтаудың ажыратылғанына, автобусының артқы жағындағы негізгі токтың электр беру қосқышы ажыратылғанына көз жеткізіңіз;

6) электр автобуста жану ошағының орналасқан жерін анықтау;

7) кері аялдамаларды орнату;

8) жеңдік көпірлерді пайдалана отырып, жең құбыр желілерінің төсемін жүзеге асыра отырып, қозғалысты немесе маневр жасауды ескере отырып, жең құбыр желілерінің төсем жолдары мен тәсілдерін пайдалану;

9) көршілес көлік құралдарына қауіптің болуын және оларды эвакуациялау тәсілдерін анықтау;

10) жанбаған көлікті қорғауды және қауіпті аймақтан алып тастауды ұйымдастыру.

Электр автобустарында шамалы өрт ошақтарын сөндіру ұнтақты немесе көмірқышқылды өрт сөндіргіштердің көмегімен жүзеге асырылады.

306-5. Жерге жеткілікті байланысы бар (оның ішінде су басу аймағындағы жол-көлік оқиғасы (бұдан әрі – ЖКО) нәтижесінде аударылған) электр автобусын сөндіру кезінде өрт сөндіру автомобильдерінен қол оқпандары арқылы автомобильдердің оқпандары мен өрт сорғыларының жерге тұйықтауын қамтамасыз етіледі.

306-6. Электробустың қоректенетін желілердің зарядтау станцияларына қосылған кезінде жануды жою, қол оқпандары мен өрт сөндіру техникасын жерге тұйықтаудан басқа, электр автобусын сүйреу көзінің артына өрт сөндіру бөлімшесінің қарулануындағы жерге тұйықтау құрылғысымен жерге тұйықтауды жүргізу керек, диэлектрлік қорғаныс құралдарын қолдана отырып.

Электробусты қол оқпандарымен сөндіру кезінде жанып жатқан электробустан қолданылатын қол оқпандарының саптамаларына дейінгі қауіпсіз арақашықтықтардың сақталуы қамтамасыз етіледі.

Су басу аймағындағы электр автобусын қол оқпандары арқылы сөндіру кезінде оқпандардың позициясы су айнасының сыртында айқындалады.

Электробусты электрмен жабдықтауды ажырату, қол оқпандары арқылы жануды жою жөніндегі жұмыстарды өрт сөндіру бөлімшелердің иелігіндегі диэлектрлік қорғау құралдарын (диэлектрлік ботылар, диэлектрлік қолғаптар) қоладан отырып жүзеге асыру.

Өртке қарсы қызмет бөлімшелері өртті сөндіру бойынша жұмыстарды нақты жағдайды және өрт орнында қалыптасқан барлау нәтижелерін жан-жақты бағалауды ескере отырып жүзеге асырады.

Параграф 5-2. Электромобильдердегі өрттерді сөндіру

306-7. Өрттерді сөндіру және электромобильдерде авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу кезінде қатысушылар жұмыстарды орындау кезектілігін сақтауы керек, (

электромобиль қозғалтқышы жұмыс күйінде болуы мүмкін екенін есте ұстаған жөн), ол үшін:

1) кері қайтаруға қарсы аялдамаларды орнату арқылы көлік құралының қозғалысын болдырмау жөнінде шаралар қабылдау, қол тежегішін іске қосу және электромобильді "Р" (тұрақ) режиміне немесе бейтарап беріліске қою;

2) тұтану кілтін алыңыз немесе "ақылды" кілтті алып тастаңыз (іске қосу түймесі бар машиналар үшін) және электромобильден кемінде 5 метр қашықтықта апару керек;

3) 12 вольттік жүйені ажыратыңыз (клемді батареядан алыңыз немесе 12 вольтті қызмет ашасын алыңыз) немесе сақтандырғышты алыңыз және кабельді өндіруші көрсеткен жерде кесіңіз;

4) жоғары вольтты жүйені ажырату (қызмет қосқышын немесе батарея ашқышын алу);

5) сөндіруге кірісуге, суды үздіксіз беруді жүзеге асыру;

6) 12 вольтты жүйені және жоғары вольтты жүйені ажырату жөніндегі іс-қимылдарды орындауға, электр қондырғыларын кернеумен сөндірудің ұқсастығы бойынша қауіпсіз қашықтықты сақтай отырып, жануды жою жөніндегі іс-қимылдарға кірісуге.

306-8. Электромобильді (гибридті) сөндіру кезінде өртке қарсы қызмет қызметкерлері тыныс алу органдарын қорғау құралдарын пайдалануы керек, өйткені батареялар улы түтіндерді – литий, никель, көміртек, мыс және кобальт оксидтерін, сондай-ақ күкірт қышқылын шығарады, электр оқшаулағыш қорғаныс құралдарында (диэлектрлік ботылар мен қолғаптар) жұмыс істейді, жанып жатқан электромобильден кемінде 4 метр қашықтықта орналасқан, өрт оқпаны, өрт сөндіру машинасының сорғысы міндетті түрде жерге тұйықталуы керек, өртті сөндіруге шашыратылған су ағындары берілуі керек. Өрт сөндіргіш ретінде шашыратылған су ағындарын, ұнтақ қосылыстарын және жанбайтын газдар, сондай-ақ аралас қосылыстар қолданылады. Ауа-механикалық көбіктің барлық түрлерін қолдануға жол берілмейді. Өрт сөндіру, авариялық-құтқару автомобильдері жанып жатқан электромобильден кемінде 40 метр қашықтықта орнатылады.

Қауіп туғызатын электр көлігінің түбінде немесе оның артқы жағында (магистральда) орналасқан батарея және қызғылт сары өрілген қуат сымдары.

Қуатты литий-ионды аккумуляторларды сөндіру қиын, өйткені жану батарея жинағының ішінде орын алады, оған қол жеткізу қиын. Жанып жатқан батареяларды (салқындату керек) көп мөлшерде (кем дегенде 10000 литр) су қолдана отырып өшіру керек.

306-9. Зарядтау станциясының өзі және зарядталып жатқан электромобиль жанған кезде өрт орнына энергия кәсіпорындарының (ұйымның) кезекші персоналын шақыру керек.

306-10. Зарядтау станциясындағы электромобильді сөндіру кезінде бірінші кезекте станцияның ажыратылғанына көз жеткізу ("өшіру" күйіндегі шұғыл тоқтату түймесі), коннекторды ажыратыңыз, электр қалқанындағы автоматтың ажыратылғанына көз жеткізіңіз, содан кейін ғана сөндіруге кірісіңіз.

Жану жойылғаннан кейін әр 15 минут сайын жылу түсіргіштің көмегімен батареяның температурасын бақылау жүзеге асырылады, ол жоғарлаған жағдайда одан әрі салқындату жүзеге асырылады.

Электромобильдің қайта жануын болдырмау үшін жойылғаннан кейін кәдеге жарату сәтіне дейін кезекшілік қамтамасыз етіледі. Электромобильді ашық алаңда, басқа көлік құралдары мен объектілерден кемінде 20 метр қашықтықта орналастыру керек.

306-11. ЖКО салдарын жою кезінде электромобильді (гибридті) сөндіру кезіндегідей барлық бастапқы әрекеттер орындалады. Автомобильдің тартқыш қышқылды аккумулятор батареясының (бұдан әрі – ҚАБ) орналасқан жерін анықтау және оның беті электромобильді тұрақтандыру (көтеру) үшін пайдаланылмайды. Электр көлігінің ауырлық орталығы төменгі жағында орналасқан тартқыш ҚАБ арқасында ішкі жану қозғалтқышы бар әдеттегі автомобильдерден ерекшеленеді. ЖКО салдарын жою жөніндегі жұмыстарды сервистік қосқышты алып тастағаннан кейін диэлектрлік құралдарсыз орындауға жол беріледі.

Электромобильді көтеру және тұрақтандыру үшін авариялық-құтқару құралын сақтықпен қолдану. Электромобильдің тіректерін кесер алдында ішіндегі қаптаманы ашып, қауіпсіздік жастықтары үшін пневматикалық қондырғылардың жоқтығына көз жеткізу керек, жоғары вольтты кабельдер мен компоненттерді кездейсоқ кесуден аулақ болу.

Жоғары кернеу көздерін анықтау үшін пластикалық панельдерді алып тастау.

Жұмыс орнында қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін өрт сөндіру техникасын жолдың жүріс бөлігі арқылы орнатуға жол беріледі. Өтіп бара жатқан бөлікке өрт сөндіру техникасын орнату сигналдық конустар орнатыла отырып, ӨСЖ нұсқауы бойынша жүзеге асырылады. Бұл ретте көлік құралында жарық сигналдары қосылады. жол-патрульдік қызмет қызметкерлері тартылады.

Авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу үшін тартылған өртке қарсы қызмет қызметкерлеріне көлік құралдарының соқтығысуын болдырмайтын орындарда көлік құралдарын, сондай-ақ өзге де техниканы орналастыру керек.

Жұмыстарды тәуліктің қараңғы уақытында орындау кезінде жұмыс аймақтарын жарықтандыру ұйымдастырылады.

АҚЖ жүргізу кезінде жұмыс істеген қауіпсіздік жастығының жарақаттануын болдырмау үшін қызметкерге руль (алдыңғы панель) мен зардап шеккендердің арасында болуға тыйым салынады. Рульдегі қауіпсіздік жастықшасының блокаторы қолданылады.

Авария болған көлік құралының қауіпсіздік белдіктерінің механикалық керілу жүйесімен жабдықтау кезінде серіппемен жарақаттануды болдырмау үшін белдіктердің керілу механизмін және жүйені басқару механизмін кесуге, кесуге рұқсат етілмейді.

Кесу орнын өндіруші көрсеткен жағдайларды қоспағанда, жоғары вольтты кабельдерді, компоненттерді (қызғылт сары түсті) кесуге тыйым салынады.

Электр тогының соғуын болдырмау үшін батареяны кесуге, ашуға рұқсат етілмейді.

".

308-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"308. Ауылдық елді мекенде өртті сөндіру кезінде ӨСЖ керек:

ішкі істер бөлімінің кезекшісі, жергілікті байланыс торабы немесе ББП арқылы аудандық жоспарда көзделген күштер мен құралдарды уақытында шақыруды ұйымдастыруы, өрт туралы КҚЖБО-не хабарлауы;

оттың таралуына жол бермеу жөніндегі шараларды қабылдаумен біруақытта адамдарды құтқаруды, малдарды және материалдық құндылықтарды эвакуациялауды ұйымдастыруы;

оттың таралуы мүмкін жолдарды бөліп тастау үшін тракторларды және бульдозерлерді пайдалану;

өртке қарсы құралымдар мүшелерінен және халықтан, жаңа жану ошақтары қатері төнген кезде, өрт сөндіргіштері және су құйған шелектері бар бекетшілер қоюы;

жергілікті атқарушы органдар арқылы ерікті өртке қарсы құралымдар, шаруашылық әкімшілігі тараған өртті сөндіруге шаруашылық жүргізуші объектілерінің техникасы мен халқын жұмылдыруы керек."

Қағидалардың 11-қосымшасы осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

2. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен мыналарды қамтамасыз етсін:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Заң департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсыну.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Ауыл шаруашылығы министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Оқу-ағарту министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Энергетика министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Ішкі істер министрлігі

Қазақстан Республикасының
Төтенше жағдайлар министрі
2024 жылғы 7 маусымдағы
№ 217 Бұйрығына
қосымша
Өртті сөндіруді ұйымдастыру
қағидаларына
11-қосымша

Қажетті күштер мен құралдардың есептеу формулалары

1. Негізгі көрсеткіштерді анықтауға арналған формулалар. Есептеу формулалары

1-кесте				
р/ с №	Көрсеткіш	Формула, анықтама	Формулаға кіретін шамалардың мәндері	
			Белгілеу	Атауы, өлшем бірлігі
			танықтау	өртті анықтау уақыты, мин. (келесі факторларды ескере отырып, ерікті түрде қабылданады – өрт дабылының болуы (өрт сөндіру), күзеттің болуы, өрттің тәулік уақыты, адамдардың өтуі, объектінің орналасқан жері (яғни өрт фактісін

1	Өрттің еркін даму уақыты (мин)	$T_{св.} = T_{анық.} + T_{хабар.} + T_{ақп.өнд.} + T_{сб.} + T_{ж.} + T_{ақпаратты өндеу}$		анықтау үшін көзбен шолып бақылау) және т.б.).
			tхабарлау	өрт туралы хабарлау уақыты, мин. (телефон, (ұялы) байланысқа байланысты ерікті түрде алынады)
				ақпаратты өндеу уақыты, мин. (диспетчер үшін уақыт-орташа есеппен 0,5-тен 1-ге дейін алынады)
			tжинау	дабыл бойынша жеке құрамды жинау уақыты-1 мин
			tжүру.	жүру уақыты, мин
			tкко.	күштер мен құралдарды орналастыру уақыты, мин. - ӨҚД нормативтері бойынша: 3 мин — жазғы кезең үшін; 6-8 мин — қысқы кезең үшін. Уақытты орташа формула бойынша есептеуге болады $t_{рс.} = 0,035 * L_p$, мұндағы L_p -жең сызығының ұзындығы.
			L	өрт сөндіру бөлімінен объектінің кіреберіс қақпасына дейінгі арақашықтық, ПА ең қысқа жүру бағыты бойынша, км
2	Жүру уақыты	$t_{ж.} = L * 60 / V_{ж}$		АЦ қозғалысының орташа жылдамдығы, км/сағ, 40 км/сағ қатты жолдармен; Дала жолдары бойынша 25 км/сағ

			Vж	Автожолдар бойынша рұқсат етілген жылдамдықпен Шеру кезінде колонна құрамында 30 км/сағ.
3	От шарпыған жолдың ұзындығы, (м) 10 минутқа дейін	$R_{\Pi} = 0,5 V_{\text{Л}} \times t_{\text{св}}$	Vл	желілік жанудың таралу жылдамдығы, м/мин
			tсв	өрттің еркін даму уақыты, мин
4	10 мин аса	$R_{\Pi} = 0,5 V_{\text{Л}} \times 10 + V_{\text{Л}} (t_{\text{св}} - 10) = V_{\text{Л}} * (t_{\text{св}} - 5)$	Vл	жанудың таралуының желілік жылдамдығы, м/мин
			tсв	өрттің еркін даму уақыты, мин
өрт алаңы, (м2)				
5	Дөңгелек нысан	$SP = pR^2$	p	3,14
			R	Өрт шарпыған жолдың ұзындығы (өрт радиусы)
	Жартылай шеңбер нысан	$SP = 0,5 * pR^2$	a	өрттің дамуы болатын бұрыш
	Бұрыштық пішін	$SP = 0,25 * pR^2$	-	-
	Тікбұрышты нысан	$SP = n * a * R$	n	жанудың таралу бағыттарының саны
a			үй-жайдың (ғимараттың) ені, м	
сөндіру алаңы (м2)				
6	Дөңгелек	$St = ph(2R-h)$	h	оқпанды сөндіру тереңдігі: кол оқпандары үшін -5 м; лафетті үшін - 10 м.
	Бұрыштық 90 о	$St = 0,25ph \times (2R-h)$	a	сөндіру майданының ені
	Бұрыштық 180о	$St = 0,5ph \times (2R-h)$	R	Өрт шарпыған жолдың ұзындығы (өрт радиусы)
	Бұрыштық 270о	$St = 0,75 ph \times (2R-h)$	n	жану майданының бүйір жақтары саны
	Бір жағынан тікбұрышты	$St = ha$	-	-
	2 қарама қарсы жағынан тікбұрышты	$St = 2ha$	-	-

7	қажетті сөндіру шығыс (л/с, кг/с, м3/с)	$Q_{тр.т} = S_{п} \times I_{тр}$	$S_{п}$	сөндірудің есептік параметрі: (ауданы-м2, көлемі-м3, периметрі / алдыңғы м)
			$I_{тр}$	өртті сөндіру үшін өрт сөндіргішті беру қарқындылығы : беттік-л / (м2×с), кг / (м2×с), көлемдік-кг / (м3 с), м3/(м3 с) сызықтық — л / (м с)
8	қорғаудың талап етілетін шығысы (л/с)	$Q_{тр.т} = S_3 \times I_{тр.3}$	S_3	есептік параметрдің шамасы
			$I_{тр.3}$	қорғау үшін өрт сөндіргішті беру қарқындылығы
өрт сөндіргіш заттарды беру аспаптарының саны				
9	Су оқпаны	$N_{ств.в} = Q_{тр} / q_{ств}$	$Q_{тр}$	сөндіруге қажетті шығын, л/с
			$q_{ств}$	оқпан шығыны, л / с
	көбік оқпандары - беттік сөндіру	$N_{ств.п} = S_{т} / S_{пс}$	$S_{т}$	сөндіру алаңы, м2
			$S_{пс}$	көбік оқпанын сөндіру алаңы, м2
	көбік оқпандары - көлемді сөндіру	$N_{ств.п} = (V_{п} \times k_3) / (q_{пс} \times t_{р})$	$V_{п}$	бөлменің көлемі, м3
			$k_{р}$	көбіктің бұзылу коэффициенті 3
			$q_{пс}$	көбік оқпанын тұтыну, м3/мин
			$t_{р}$	болжалды сөндіру уақыты-15 мин
оқпандардың жұмыс уақыты				
10	су көзіне орнатусыз ПА-дан	$t_{раб} = (V_{ц} - N_{р}V_{р}) / (N_{ст} \times q_{ст} \times 60)$	$V_{ц}$	өрт сөндіру машинасының цистернасындағы су көлемі, л
			$N_{р}$	магистральдық және жұмыс желілеріндегі жеңқұбырлар саны, шт
			$V_{р}$	бір жеңқұбырлар су көлемі, л
			$N_{ст}$	осы өрт сөндіру машинасынан

				жұмыс істейтін су оқпандарының саны , шт
			qст	Оқпанның су шығыны, л/с
11	шектеулі қоры бар су көзіне орнатумен ӨСА-дан	$t = (0,9 VB - NpVp) / (NPP \times QPP \times 60)$	VB	су қоймасындағы су қоры, л
			Np	магистральдық және жұмыс желілеріндегі жеңқұбырлар саны, шт
			Vp	бір жеңқұбырдағы су көлемі, л
			NPP	осы су көзіне орнатылған барлық өрт сөндіру машиналарынан берілген аспаптардың (оқпандардың, генераторлардың) саны
			QPP	бір құрылғының су шығыны, л / с
Жұмыс уақыты ОКГ-600 (мин)				
12	Көбіктүзгіш бойынша	$t = V_{по} / q_{окг}$	Vпо	көбіктүзгіш көлемі, л
			qГПС	ОКГ шығыны -600: Су-5,64 л/с; Көбіктүзгіш -0,36 л/с; Ерітінді -6 л/с.
	Су бойынша	$t = V_B / q_{окг}$	Vв	Су көлемі, л
			Qокг	ОКГ шығыны -600: Су-5,64 л/с; Көбіктүзгіш -0,36 л/с; Ерітінді -6 л/с..
орташа көбейтілген көбіктің мүмкін мөлшері (ПСК) (м3)				
13	Көбіктүзгіш бойынша	$V_{п} = V_{по} / 0,6$	Vпо	Көбіктүзгіш көлемі, м3
	Су бойынша	$V_{п} = V_{воды} / 9,4$	Vводы	Су көлемі, м3
мүмкін сөндіру алаңы ТЖС және ЖС (ПСК) (м2)				
14	Көбіктүзгіш бойынша (ТЖС)	$ST = V_{по} / 3$	Vпо	Көбіктүзгіш көлемі, л
	Көбіктүзгіш бойынша (ЖС)	$ST = V_{по} / 1,8(2)$	Vпо	Көбіктүзгіш көлемі, л

	Су бойынша (ТЖС)	$ST = V_B / 45$	V_B	Су көлемі, л
	Су бойынша (ЖС)	$ST = V_B / 30$	-	-
15	ерітінді бойынша ТЖС және ЖС сөндіру алаңы (м2)	$ST = VP-PA / ISt \times tP \times 60$	ISt tP VP-PA	өртті сөндіруге ерітіндіні берудің нормативтік қарқындылығы, л / (м2 с) сөндірудің есептік уақыты, мин көбік түзетін Сулы ерітіндінің мөлшері, л
16	магистральдық желінің су көзінен өртке дейінгі шекті ұзындығы (м)	$L_{пр} = [H_n - (H_{пр} \pm Z_m \pm Z_{пр}) / SQ2] \times 20$	Hn Hпр Zm Zпр	сорғыдағы қысым, м тармақталудағы, лафеттік оқпандардағы, көбік генераторларындағы қысым (барлық жағдайларда екі - үш жеңқұбыр шегіндегі тармақталудан жұмыс желілеріндегі қысымның жоғалуы 10 м - ден аспайды, сондықтан тармақталудағы қысым осы тармақталуға қосылған оқпан саптамасындағы қысымнан 10 м артық болуы керек), м шекті арақашықтықта жер бедерінің ең жоғары көтерілу (+) немесе түсу (-) биіктігі, м өрт сөндіру аспаптарын (оқпандарды, көбік генераторларын) өрттегі тармақталу орнынан немесе іргелес жерлерден көтерудің немесе түсірудің ең жоғары биіктігі, м

			S	бір өрт жеңкұбырының кедергісі
			Q	ең көп жүктелген бір магистральдық жеңкұбыр желісінің су шығыны, л / с
17	негізгі мақсаттағы АЦ саны	$N_{отд} = N_{л.с} / N_{бр}$	Nл.с	тартылған жеке құрамның саны, адам
			Nбр.	жауынгерлік есепте жеке құрамның саны, адам (орта есеппен - 4 адам)
18	АЦ сумен жанармай күю жылдамдығы (мин)	$t_{зап} = V_{ц} / (Q_{п} \times 60)$	Vц	цистерна көлемі, л
			Qп	цистернаны толтыратын сорғының орташа су беруі, л / с
19	өрттегі АО-дан су ағынының уақыты (мин)	$t_{РАСХ} = V_{ц} / (N_{пр} \times Q_{пр} \times 60)$	Vц	цистерна көлемі, л
				АЦ-дан берілген аспаптардың (окпандардың, генераторлардың) саны
			Qпр	бір құрылғының су шығыны, л / с
20	айдау сатысының шекті қашықтығы (м)	$L_{ст} = [H_H - (H_{BX} \pm Z_M) / SQ2] \times 20$	Hн	сорғыдағы қысым, м
			HВХ	айдау сатысының магистральдық желісінің соңындағы қысым, м
			Zм	шекті арақашықтықта жер бедерінің ең жоғары көтерілу (+) немесе түсу (-) биіктігі, м
			S	бір өрт жеңкұбырының кедергісі
			Q	ең көп жүктелген бір магистральдық жеңкұбыр желісінің су шығыны, л / с
21	магистральдық желінің ұзындығы (м)	$L_M = L \times 1,2$	L	су көзінен өрт орнына дейінгі қашықтық, м

22	айдау сатыларының саны	$N_{ст} = L_m - L_{гол} / L_{ст}$	L_m	су көзінен өрт орнына дейінгі магистральдық желінің ұзындығы, м
			$L_{гол}$	өрт орнынан қашықтық, м
			$L_{ст}$	айдау сатыларының ұзындығы, м
23	айдауға арналған АЦ жалпы саны	$N_m = N_{ст} + 1$	$N_{ст}$	айдау сатыларының саны
			1	Бас көлік
24	оқпандардың қалыпты жұмыс істеуі үшін қысымы қажет		3,5 атм	кол үшін
			6 атм	лафетті және басқалар үшін.
25	Резервуарларды сөндіру кезінде	1 ОКГ-600 үшін орташа есеппен 1000 л көбік түзгіш қажет. Ылғалдағышпен су беру кезінде қарқындылық 2 есе төмендейді	1 м ³	0,6 л ПО және 9,4 л су

2. Газ және мұнай атқыламаларының өрттерін сөндірудің негізгі көрсеткіштерін анықтауға арналған формулалар

2-кесте

р/с №	Көрсеткіш	Формула	Формулаға кіретін шамалардың мәндері	
			Белгілеу	Атауы, өлшем бірлігі
1	Өрт сөндіру машиналарының саны атқыламаны сөндірудің бірінші кезеңінде	$N_{м1} = Q_1 / N_{CT.A} + Q_2 / N_{CT.L}$	$N_{м1}$	Өрт сөндірудің бірінші кезеңіндегі өрт сөндіру машиналарының саны, дана.
			Q_1	Сөндірудің бірінші кезеңінде жабдықты, Металл конструкцияларды және аумақты салқындатуға арналған су шығыны, л / с
			Q_2	Сөндірудің бірінші кезеңінде субұрқакты суаруға арналған су шығыны, л / с

2	операцияларды орындау		Ncx CT.A NcxCT.Л	Тиісінше, күштер мен құралдарды орналастыру схемасындағы А және лафет оқпандарының саны, дана.
			QCT.A Qct.л	Тиісінше, А (немесе лафетті) оқпанынан 40 м қысыммен 25 мм саптамамен және оқпанмен 60 м, л/с қысыммен 28 мм саптамасы бар лафетті су шығыны
	Атқыламаны сөндірудің екінші кезеңінде операцияларды орындауға арналған өрт сөндіру машиналарының саны: 2.1. Су ағындарымен	$N_{м2} = N_{м1} + Q_4 / N_{cxPC-AQCT.Л} + 0,5 N_{TCT.Л} QPC-A / N_{CXPC-AQCXPC-A}$	Nм2	Өрт сөндірудің екінші кезеңіндегі өрт сөндіру машиналарының саны, дана.
			Q4	Атқыламаны сөндіруге арналған су шығыны, л / с
			Nтст.л	Атқыламаны сөндіруге арналған лафеттік оқпандар саны, дана.
			NcxPC-A	Күштер мен құралдарды орналастыру схемасындағы МС-а оқпандарының саны, дана.
			QcxPC-A	Магистральдан су шығыны МС-а оқпандағы қысым кезінде 40 м, л/с
	2.2. Газ-су ағындарымен	$N_{м2} = N_{м1} + N_{AGBT} Q_{тAGBT} / Q_H + N_{cxPC-A} Q_{зAGBT} / N_{cxCT.AQCT.A}$	NAГBT	Атқыламаны сөндіруге қатысатын газ-су сөндіру автомобильдерінің саны, дана.
			QtAGBT	Сөндіру үшін АГВТ-қа берілетін су шығыны (АГВТ-100 үшін 60 л/с және АГВТ-150 үшін 90 л/с қабылданады)

			QзАГВТ	Бір АГВТ қорғау үшін су шығыны (қабылданады 15 л 20 л/с)
			Qн	Өрт сорғыларынан АГВТ-қа нақты су беру, л/с
			Naгр	Жоғары қысымды қ ұ ю агрегаттарының саны, дана.
			Qтр	Атқыламаны, суатқыламаны сөндіру үшін қажетті су шығыны, л / с
			Qагр	Агрегатты беру, л / с
	2.3. Ұңғымаға су айдау арқылы (агрегаттар саны)	$Naгр = Qтр / Qагр$		
3	Атқыламанысөндірудің үшінші кезеңінде операцияларды орындауға арналған өрт сөндіру машиналарының саны	$N=Qб/NсхQ+Q/NсхQ$	NM3	Өрт сөндірудің үшінші кезеңіндегі өрт сөндіру машиналарының саны, дана.
			Q6, Q7	Тиісінше Сағаны салқындату үшін су шығыны ұңғымалар және атқыламаны суару, л / с
4	Су шығыны: 4.1. Қауіпті жылу әсер ету аймағында жеке құрамды және жеңқұбыр желілерін суаруға	$Q5 = NPC-AQPC-A$	Q5	Жеңқұбыр желілерінде қауіпті жылу әсер ету аймағында жұмыс істейтін жеке құрамды суаруға берілетін су шығыны, л / с
			NPC-A	Суаруға берілген МС-А немесе МС-Б. бүріккіш оқпандарының саны (сөндіру бойынша жұмыс істейтін екі лафеттік оқпанға бір бүріккіш қабылданады), дана.
			QPC-A	Оқпандағы қысым кезінде МСА-А немесе МС-Б

5				бүріккіш оқпаннан су шығыны 40 м, л / с
	4.2. Газ-су ағындарын жасау үшін	$Q_8 = N_{AGVT} Q_{T AGVT}$	Q_8	Газ-су ағындары ғимаратынан берілетін су шығыны, л / с
			$Q_{T AGVT}$	(2.2) формуласын қараңыз
	4.3. АГВТ қорғау үшін	$Q_9 = N_{AGVT} Q_{з АГВТ}$	Q_9	Газ-су сөндіру автомобильдерін қорғау үшін берілетін су шығыны, л / с
			$Q_{з АГВТ}$	См. формуласы (2.2)
	АГВТ жеткіліксіз болған кезде су ағындарымен сөндіруге жататын субұрқақ дебитінің бір бөлігі	$Q_{фост} = Q_{фон} Q_{ф АГВТ}$	$Q_{фост}$	Ла ф е т оқпандарымен сөндіруге жататын атқылама дебитінің бір бөлігі, млн м ³ /тәулігіне. газ немесе тәулігіне мың м ³ . мұнай
			$Q_{фон}$	Атқыламаның нақты дебиті, млн м ³ /тәулігіне. газ немесе тәулігіне мың м ³ . мұнай
			$Q_{ф АГВТ}$	Тартылған АГВТ, млн м ³ /тәулік сөндіретін атқыламаның шекті дебиті. газ немесе тәулігіне мың м ³ мұнай
	Су оқпандарының саны: 6.1. Атқыламаны сөндіру кезеңдерінде операцияларды орындау үшін	$N_{ст.л} = Q_{тр} / Q_{ст.л}$	$N_{ст.л}$	Атқыламаны сөндіру кезеңінде операцияларды орындау үшін берілетін лафеттік оқпандар саны (немесе 25 мм саптамасы бар), дана.
			$Q_{тр}$	Атқыламаны сөндіру сатысында операцияларды орындау үшін қажетті су шығыны, л / с

			Qст.л	Лафет оқпанынан су шығыны, л / с
6	6.2. Қауіпті жылу әсер ету аймағында жеке құрамды және жеңқұбыр желілерін суаруға	N= 0,5N тPC-A ст.л	NPC-A	PCA немесе MS-B бүріккіш оқпандарының саны, дана.
			N тст.л	Қауіпті жылу әсер ету аймағында жұмыс істейтін лафет оқпандарының саны, штрих.
	6.3. АГВТ жеткіліксіз болған жағдайда қалдық атап айтқанда атқыламаны сөндіру үшін	Nтрст.л = Q4/ Kз Qст.л	Nтрст.л	Атқыламаның қалдық бөлігін сөндіру үшін лафеттік оқпандардың қажетті саны, дана.
			Q4	Қалдық дебит кезінде атқыламаны сөндіруге арналған су шығыны, л / с
			Kэ	Оқпандар жұмысының тиімділік коэффициенті 0,7-ге тең
	Су қоймаларындағы су қоры: 7.1. Атқыламаны су ағындарымен сөндіру кезінде	VB = K (Q1 + Q2 . + Q7)t1 - 7 × ×(1 - Qводопр / Q1 + Q2 ... + Q7)	VB	Су айдындарының (резервуарлардың) жалпы сыйымдылығы, м3
			Q1, Q2	Тиісінше, атқыламаны сөндірудің бірінші кезеңіндегі су шығыны, л / с
			Q3 , Q4	Тиісінше, атқыламаны сөндірудің екінші кезеңінде өрт аймағын салқындатуға арналған су шығыны, л / с
			Q5	Қауіпті жылу әсер ету аймағында және жеңқұбыр желілерінде жұмыс істейтін жеке құрамды суаруға арналған су

7	7.2. Атқыламаны газ-су ағындарымен сөндіру кезінде	$VB = K (Q1 + Q2 \dots + Q7) t1 - 7 + (Q8 + Q9) t8 - 9 + (1 - Q_{водопр} / (Q1 + Q2 \dots + Q9))$		шығыны, л/с (4.1 формуланы қараңыз)
			Q6 , Q7	Тиісінше, ұңғыманың аузын салқындатуға және атқыламаны суаруға арналған су шығындары, л / с.
			Q8 , Q9	Атқыламаны газ-су ағындарымен сөндірудің екінші кезеңіндегі су шығыны [формулаларды қараңыз (4.2), (4.3)], л / с
			t1 - 9	Атқыламаны сөндіру кезеңдерінде жүргізілетін операциялардың ұзақтығы (бөлімді қараңыз. 2.3), сағ
			K	Сүзуге және өлі қалдыққа судың шығынын ескеретін Коэффициент (қабылданады: жер су қоймалары үшін -1,5; болат және бетон үшін-1,2)
			Qводопр	Су айдындарын толықтыратын құбырдан су шығыны, м3 / сағ

3. Ауаның температурасы мен ылғалдылығына байланысты ТОЖҚҚ-да өрт сөндіруші-газ-түтіннен қорғаушылардың рұқсат етілген жұмыс уақыты

3-кесте

р/с №	Ауа температурасы, 0С	Рұқсат етілген уақыт, мин, салыстырмалы ылғалдылықта, %		
		60 дейін	60-75	75 жоғары
1.	31	90	90	90
2.	35	90	70	50
3.	40	60	50	25
4.	45	50	40	20
5.	50	45	35	15
6.	55	40	30	10

7.	60	35	20	5
8.	65	30	20	-
9.	70	25	15	-

4. Төмен температурада ТОЖҚҚ-да рұқсат етілген жұмыс уақыты

4-кесте

Ауа температурасы, 0С	Жұмыс ұзақтығы, мин	Демалу ұзақтығы, мин
0 ден -15 дейін	90	90
-15 ден -30 дейін	60	60
-30 ден -45 дейін	30	30

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК